

XVI.

B e t æ n k n i n g

over

1) Forslag til Lov om Landsbypræsternes Lønning m. v.

2) Forslag til Lov om Præsternes Lønning m. m.

(Afgivet af Folkethingets Udvalg den 24de December 1874.)

Til nærværende Udvalg har Folkethinget hen-
viist de ovennævnte tvende Lovforslag, af hvilke
det førstnævnte er forelagt paa Regjeringens
Begne af Kirke- og Undervisningsministeren, og
det andet er indbragt af 10 af Thingets Med-
lemmer.

Regjeringens Lovforslag gaar ud fra en An-
sættelse af Lønningerne i Byg, som skulle betales
efter Kapitelstarten; de paagældende Embeds-
mænds og deres Enkes Pensionering efter de al-
mindelige Pensionslove; Naadensaarets Ophør;
Indskrænkning i det til disse Embeder hørende
Forbilliggende og Bortsalg af det Overfyldende;
Indløsningssummens Udredelse af Statskassen;
Embedsloaen og Offerpligtens Ophør saavel til
Præsterne som til Skolelærerne; samt Bestemmelse
om, at de Beløb, hvormed Indtægterne for Stats-
kassen maatte overføres Udgifterne, skulle opføres
som et særligt Aktiv til Dækning af det af Stats-
kassen, muligvis forsludsvis udredeede Understud
eller til Gjældsbeholdelse af Formue.

Det af flere af Thingets Medlemmer ind-
bragte Lovforslag adskiller sig især fra Regjerin-
gens Forslag i tvende Hovedpunkter. Det fore-
slaar nemlig Lønningerne fastsatte i Penge, og det
gaar ud fra, at de Liender og andre Udfæser,
som hidtil ere anvendte til Lønninger for de
folkekirkelige Embedsmænd, skulle som almindelige
Statsindtægter indflyde i Statskassen i Lighed
med de inddragne Bispetiender og opføres i Fi-
nansloven paa samme Maade som andre Stats-
indtægter. De øvrige Forskjelligheder mellem
de to Lovforslag hero tilbels paa disse for-
skjellige Udgangspunkter, og ere iøvrigt mindre
væsentlige.

Udvalgets Flertal (Buch, Clausager, S. A.
Gansen, S. P. Jensen, P. Nielsen og Th. Nielsen)
kan ikke tilraade et Lovforslag, hvorved Præsternes
Lønning fremdeles skulde bindes til Lienden og

oppebæres af Præsterne paa en for dem med langt
mere Besvær og Ansvar forbunden Maade end
den nuværende. Man maa fastholde, at der ikke er
nogen Grund til at lønne disse Embedsmænd paa en an-
den Maade end den, hvorpaa Staten lønner sine øvrige
Embedsmænd, nemlig med en bestemt Løn i Penge.
Under Udvalgets Prøvelse af denne Sag udtalte et
Medlem (Brix), som ikke tidligere havde troet at
kunne tiltræde Flertallets Betragtning, at han af
Hensyn til Sagens paatrængende Vigtighed kunde
efter de foreliggende Omstændigheder slutte sig til
Forslaget om Pengeløn og Liendernes Inddragelse
i Statskassen, naar Flertallet kunde komme over-
ens med ham om Lønningernes Størrelse. Dette
vakte Haabet om, at man nu endelig vilde kunne
se denne i saa mange Aar henstaaede og fra
saa mange Sider modvirkede Sag bragt til en
lykkelig Ende. Man lod derfor foreløbig det pri-
vate Lovforslag ligge og et af Udvalgets Med-
lemmer (S. A. Gansen) stillede følgende Endrings-
forslag til Regjeringens Lovforslag:

Til § 1.

1) Paragrafen affattes saaledes:

„Under Statens Finantsfer skulle ved indtræ-
dende Ledighed efter Naadensaarets Udløb ind-
drages den de geistlige Embeder hidtil tillagte
Korntiende, saavel som Smaarelselstienden efter
§ 7 i Forordningen 8de Januar 1810, sammen-
holdt med Plakat af 17de Juni 1812 § 2, og
Bederlaget for de i Lov af 19de Februar 1861
om Forandring i Udredelsen af Liendeafgiften for
Jøl, Kalve, Lam, Kød og Bifværme samt Smaa-
relsel m. v. omhandlede Udfæser med familige
øvrige Præsteembederne hidtil overdragne Indtæg-
ter, undtagen Offer, Accidenter og Høstidage samt
de i § 10 nævnte Indtægter. Fremdeles ind-
drages ved Embedsledighed den Aarhus Stifts